

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קע"ד ע"ב

פרשת וישלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קע"ד ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

ישועות משיחו הוא. ביום צרה, ביוםא דעקו דעקין שאר עמין לישראל.

תרגום לעברית

ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנמיין. רפי יהודה פתח ואמר, (נחום א) טוב ה' למעוז ביום צרה וידע חסי בו. אשרי חלקו של האיש שמתחזק בקדוש-ברוך-הוא, בשביל שהחזק של הקדוש ברוך הוא הוא חזק, ובארוהו טוב ה', כמו שנאמר (תהלים קמה) טוב ה' לכל. למעוז - זהו חזק שיש בו ישועות, שכתוב (שם כח) ומעוז ישועות משיחו הוא. ביום צרה - ביום של מצוקה שמציקים שאר העמים לישראל

טקסט הזוהר

תא חזי, מה כתיב (משלי כד) התרפית ביום צרה צר כחכה. מאי התרפית. מאן דאתרפי ידוי מקודשא בריך הוא דלא לאתתקפא ביה. והיה יתקף בר נש ביה בקודשא בריך הוא, יתקיף באורייתא. דכל מאן דאתתקף באורייתא, אתתקף באילנא דחיי.

כְּבִיכּוֹל יֵהֵב תּוֹקֶפָא לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל לְאַתְתַּקְפָּא. וְאִי הוּא יִתְרַפֵּי מְאֹרֵייתָא, מַה כְּתִיב הִתְרַפִּיתָ. אִי אִיהוּ אֶתְרַפֵּי מִן אֹרֵייתָא בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה, בְּיוֹמָא דִּייתִי לִיָּה עָקוּ, כְּבִיכּוֹל דְּחִיק לָהּ לְשְׂכִינְתָּא דְּאִיהוּ חִילָא דְּעִלְמָא.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה מַה כְּתוּב, (מִשְׁלֵי כֹד) הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה. מַה זֶה הִתְרַפִּיתָ? מִי שְׂמִרְפָּה יָדָיו מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵא לְהִתְחַזֵּק בּוֹ. וְאִיךָ יִחְזִיק הָאָדָם בְּקָדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? יִחְזִיק בַּתּוֹרָה. שְׁכַל מִי שְׂמַחְזִיק בַּתּוֹרָה, מַחְזִיק בְּעֵץ הַחַיִּים, כְּבִיכּוֹל נוֹתֵן חֹזֶק לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק. וְאִם הוּא יִתְרַפֵּה מִהַתּוֹרָה מַה כְּתוּב? הִתְרַפִּיתָ. אִם הוּא הִתְרַפֵּה מִן הַתּוֹרָה - בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה. בְּיוֹם שְׁתַּבֵּא לוֹ מְצוּקָה, כְּבִיכּוֹל דּוֹחֵק אֶת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא כַּחוֹ שֶׁל הָעוֹלָם.

טקסט הזהור

דְּבַר אַחֵר צָר כְּחָכָה, תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אֶתְרַפֵּי מְאֹרֵייתָא וְאִזִּיל בְּאַרְחָא דְּלֹא כְּשָׂרָא, כַּמָּה בְּעָלֵי דְּבָבוּ זְמִינִין לִיָּה לְמַחְזִי לִיָּה קְטִיגוֹרִין בְּיוֹמָא דְּעָקוּ. וְאַפִּילוּ נִשְׁמַתִּיהָ דְּבַר נָשׁ דְּאִיהוּ חִילָא וְתוֹקֶפָא דִּילִיָּה אִיהוּ מְאִרִי דְּבָבוּ לְקַבְּלִיָּה, דְּכְתִיב צָר כְּחָכָה, בְּגִין דְּאִיהוּ צָר לְגַבִּיָּה. אָמַר רַבִּי אֲבָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אִזִּיל בְּאַרְחֵי דְּאֹרֵייתָא וְכָל אַרְחֵי מִתְתַּקְּנִין בְּדָקָא יָאוּת, כַּמָּה סְנִיגוֹרִין קְיִימִין עָלֶיהָ לְאַדְכָּרָא לִיָּה לְטֵב.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר צָר כְּחָכָה - בֹּא רְאֵה, בְּשַׁעְתָּה שְׁפֹן אָדָם מִתְרַפֵּה מִן הַתּוֹרָה וְהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ לֹא כְּשָׂרָה, כַּמָּה בְּעָלֵי רִיב זְמִינִים לוֹ לְהִיּוֹת לוֹ קְטִיגוֹרִים בְּיוֹם צָרָה. וְאַפִּילוּ נִשְׁמַת הָאָדָם, שֶׁהִיא כַּח וְחֹזֶק שָׁלוֹ, הִיא יְרִיכָה שָׁלוֹ כְּנֶגְדּוֹ, שְׁכָתוּב צָר כְּחָכָה, מְשׁוּם שֶׁהוּא צָר אֵלָיו. אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּשַׁעְתָּה שְׁפֹן אָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶכֶי הַתּוֹרָה וְכָל דְּרָכָיו מִתְקַנּוֹת כְּרָאוּי, כַּמָּה סְנִיגוֹרִים עוֹמְדִים עָלָיו לְהַזְכִּירוֹ לְטוֹב.

פֶּתַח וְאָמַר, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱדָה מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֵלֶּה לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׁרָו וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פִּדְעָהּ מִרְדֵּת שַׁחַת מִצָּאֲתֵי כֹפֶר. הֲנִי קָרָאִי אֵת לְאַסְתִּכָּלָא בָּהּ, וְכִי לֹא אֶתְגַּלִּי כָּלָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ צָרִיךְ לְמִלְאכָא דִּי־יִמָּא קָמִיה טַב אוּ בִישׁ. אֵלָּא וְדָאִי אֲצִטְרִיךְ. דְּכֵד אֵת לִיה לְבַר נָשׁ סְנִיגוּרִין לְאֲדָכְרָא זְכוּ דִּידִיה קָמִיה, וְלֹא אֵת לִיה (לְבַר נָשׁ) קְטִיגוּרִין, כְּדִין וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פִּדְעָהּ מִרְדֵּת שַׁחַת מִצָּאֲתֵי כֹפֶר.

תרגום לעברית

פֶּתַח וְאָמַר, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱדָה מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֵלֶּה לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׁרָו וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פִּדְעָהּ מִרְדֵּת שַׁחַת מִצָּאֲתֵי כֹפֶר. בַּפְּסוּקִים הָלָלוּ יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, וְכִי לֹא גָלוּי הַכֹּל לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא צָרִיךְ מִלֶּאֱדָה שְׂיֹאמֶר לִפְנֵי טוֹב אוּ רַע? אֵלָּא וְדָאִי שְׂצָרִיךְ, שְׂכַאֲשֶׁר יֵשׁ לְאָדָם סְנִיגוּרִים לְהַזְכִּיר זְכוּת שְׁלוֹ לִפְנֵי וְאִין לוֹ [לְאָדָם] קְטִיגוּרִים, אַז וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פִּדְעָהּ מִרְדֵּת שַׁחַת מִצָּאֲתֵי כֹפֶר.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, בְּהָאִי קָרָא תִּשְׁכַּח בְּרִירָא דְּמִלְּהָ, כְּתִיב אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱדָה, אִי לֹא כְּתִיב יִתִּיר יָאוֹת הוּא. אֲבָל מִלֶּאֱדָה מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֵלֶּה כְּתִיב, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא הוּא מִלֶּאֱדָה דְּמִמְנָא עָמִיה דְּבַר נָשׁ בְּסִטֵּר שְׂמָאֲלָא, דְּכְתִיב, (תהלים צא) יִפֹּל מִצִּדָּה אֵלֶּה, וְדָא הוּא סִטְרָא דְּשְׂמָאֲלָא, דְּכְתִיב בְּתִרְיָה וּרְבָכָה מִימִינָהּ.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, בַּפְּסוּק הַזֶּה תִּמְצָא בְּרוּר הַדְּבָר. כְּתוּב אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱדָה. אִם לֹא כְּתוּב יוֹתֵר - יִפֹּה הוּא. אֲבָל מִלֶּאֱדָה מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֵלֶּה כְּתוּב, וּמִיְהוּ? זֶהוּ הַמִּלְאָה הַמְּמַנָּה עִם הָאָדָם בְּצִד שְׂמָאֲלָא, שְׂכְּתוּב (תהלים צא) יִפֹּל מִצִּדָּה אֵלֶּה, וְזֶהוּ צִד שְׂמָאֲלָא, שְׂכְּתוּב אַחֲרֵיו וּרְבָכָה מִימִינָהּ.

אָבֵל אֶחָד מִנִּי אֱלֹהִי, דָּא הוּא יֵצֶר הָרַע, דְּאִיְהוּ אֶחָד מֵאַנּוּן (דאיהו) אֱלֹהִי דְהוּוּ לְסִטְרָא שְׂמֵאלָא. בְּגִין דְּאִיְהוּ סֵלִיק לְעִילָא וְנָטִיל רִשּׁוֹ. וְעַל דָּא אִי בַר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא קְשׁוּטָא, הָהוּא יֵצֶר הָרַע אִיְהוּ עֶבֶד לוֹ. כְּמָה דְאַתְמָר דְּכַתִּיב, (משלי יב) טוֹב נֶקְלָה וְעֶבֶד לוֹ. כְּדִין אִיְהוּ סֵלִיק וְאַתְעֵבִיד סִיגוּרָא, וְאָמַר קִמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכוּ עָלֶיהָ דְּבַר נָשׁ. כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, פְּדֻעָהוּ מִרְדֵּת שְׁחָת.

תרגום לעברית

אָבֵל אֶחָד מִנִּי אֱלֹהִי, זֶהוּ יֵצֶר הָרַע, שֶׁהוּא אֶחָד מֵאַנּוּתָם [שהוא] אֱלֹהִי שֶׁהָיוּ לְצַד שְׂמֵאל, מְשׁוּם שֶׁהוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וְנוֹטֵל רִשּׁוֹת. וְעַל זֶה, אִם בֶּן אָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, אוֹתוֹ יֵצֶר הָרַע הוּא עֶבֶד לוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, שְׁכָתוֹב (משלי יב) טוֹב נֶקְלָה וְעֶבֶד לוֹ, אֲזִי הוּא עוֹלָה וְנִעְשֶׂה סִיגוּר, וְאוֹמֵר לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זְכוּת עַל הָאָדָם, וְאֲזִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, פְּדֻעָהוּ מִרְדֵּת שְׁחָת.

טקסט הזוהר

וְעַם כָּל דָּא לֹא אַהֲדַר בְּרִיקְנֵיָא, בְּגִין דְּאַתִּיְהִיב לִיהּ אַחֲרָא לְשִׁלְטָאָה עָלָיו וְלִיטּוּל נַשְׁמָתִיהּ מִנִּיהּ. בְּגִין דְּאַקְדִּים חוּבֵי דְהָהוּא בַר נָשׁ וְאִיְהוּ כְּפָר עַל הָאִי. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב מִצַּאתִי כְּפָר, לְמַפְדֵּי לִיהּ.

תרגום לעברית

וְעַם כָּל זֶה לֹא חוֹזֵר רִיקָם, מְשׁוּם שֶׁנוֹתְנִים לוֹ אַחֵר לְשִׁלְטָאָה עָלָיו וְלִטּוּל מְמַנּוּ אֶת נַשְׁמָתוֹ, מְשׁוּם שֶׁהַקְדִּים חֲטָאִי אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהוּא כְּפָר עַל זֶה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב מִצַּאתִי כְּפָר, לְפָדוֹת אוֹתוֹ.

דָּבָר אַחֵר מִצָּאֵתִי כֹפֶר. הֵהוּא זָכוּ דְאִמְרַת אִיהוּ עָלֶיהָ כֹּפֶר לְמַפְדֵּי לִיה דְּלֹא יַחוּת
לְגִיָּהֶנָּם וְלֹא יָמוּת. וְעַל דָּא מִפְּעֵי לִיה לְבַר נָשׁ לְמִיָּהּ בְּאַרְח קְשׁוּט וּבְגִין דִּיִּהָא לִיה
הֵהוּא קְטִיגוֹרָא, סְנִיגוֹרָא.

תרגום לעברית

דָּבָר אַחֵר מִצָּאֵתִי כֹפֶר - אוֹתָהּ זָכוּת שְׁאִמְרַת, הִיא עָלֶיו כֹּפֶר לְפָדוּת אוֹתוֹ שְׁלֹא יָרֵד
לְגִיָּהֶנָּם וְלֹא יָמוּת. וְלָכֵן צָרִיךְ לְאָדָם לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת כְּדִי שְׂיִהְיֶה לוֹ הַקְטָגוֹר סְנִיגוֹר.

טקסט הזוהר

כְּגֻוּנָא דָּא יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרִי, דִּיִּהְבִּי לִיה שְׁעִיר וְאִתְעַסְקוּ בַּהֲדִיָּה. עַד דְּאִתְהַדָּר
עָבֵד לָהּ וְסָלִיק וְסָהִיד סְהִדוּתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִתְעַבִּיד לָהּ סְנִיגוֹרָא. וְעַל דָּא
אָמַר שְׁלֹמֹה, (מִשְׁלִי כֹה) אִם רָעַב שִׁנְאָהּ הָאֲכִילָהּ לֶחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהּ מַיִם. וְעַל הָאִי
יֵצֵר הָרַע אִתְמַר.

תרגום לעברית

כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁנוֹתָנִים לוֹ שְׁעִיר וּמִתְעַסְקִים עִמּוֹ עַד שֶׁהוֹפֵךְ לְהִיּוֹת
לָהֶם עָבֵד, וְעוֹלָה וּמַעֲיֵד עֲדוּת לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנַעֲשֶׂה לָהֶם סְנִיגוֹר. וְעַל זֶה אָמַר
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, (שֵׁם כֹה) אִם רָעַב שִׁנְאָהּ הָאֲכִילָהּ לֶחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהּ מַיִם, וְעַל הַיֵּצֵר
הָרַע הַזֶּה זֶה נֶאֱמַר.

טקסט הזוהר

וּבְגִין דָּא בְּיוֹם צָרָה, כַּד בַּר נָשׁ אִתְרַפִּי מְאוּרֵייתָא, כְּבִיכּוּל דְּחִיק לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בַּהֲדִיָּה דִּיהוּא יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ אִתְעַבִּיד קְטִיגוֹרָא. צַר כְּחָכָה. צַר כַּ"ה, בְּגִין
דְּאִתְקַרַב קָמִיָּה לְקַטְרָגָא וְאִתְחַלַּשׁ חֵילָא.

ומשום זה ביום צרה, כשפן אדם מתרפה מן התורה, כביכול דוחק את הקדוש ברוך הוא עם אותו יצר הרע שהוא נעשה קטגור. צר כחכה - צר כח כה, משום שהתקרב לפניו לקטרג ונחלש הכח.

טקסט הזוהר

תא חזי, טוב יי למעוז ביום צרה, מאי ביום צרה. דא יעקב כד אתא עליה עשו לקטרגא ליה. ויודע חוסי בו, כד אתא עליה עקו דדינא. ותא חזי, לית מקטרגא אשתכח עליה דבר נש אלא בזמנא דסכנה.

תרגום לעברית

בא ראה, טוב ה' למעוז ביום צרה, מה זה ביום צרה? זה יעקב כשבא עליו עשו לקטרגו. ויודע חוסי בו, כשבאה עליו צרת דינה. ובא וראה, אין המקטרג נמצא על האדם אלא בשעת סכנה.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קע"ה ע"א) ◆

טקסט הזוהר

ותא חזי, בגין דיעקב אחר נדריה דנדיר קמי קודשא בריך הוא, אתתקף דינא על ידא דמקטרגא דקטריג עליה דיעקב,

תרגום לעברית

ובא וראה, משום שיעקב אחר נדרו שנדר לפני הקדוש ברוך הוא, התחזק הדין על ידי המקטרג שקטרג על יעקב, ורצה דין בשעת הסכנה שהיתה בזה ברחל. אמר לפני הקדוש ברוך הוא, והרי יעקב נדר נדרו ולא שלם, והריהו חזק מהכל בעשר ובבנים ובכל מה שצריך, ולא שלם נדרו שנדר לפניו, ולא לקחת ממנו ענש. מיד? - ותלד

רחל ותקש בלדתה. מה זה ותקש? שהתקשה הדין למעלה אצל מלאך המות. ונענש יעקב בזה, מה הטעם? משום שכתוב (משלי כב) ואם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתיה, ועל זה מתה רחל ונמסר הדין על ידי מלאך המות.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.